

Déjà Vu: The Final Chase

1. Shmuel I, Chapter 26

א ויבאו הזפים אל-שאול, הגבעתה לאמר: הלוא דוד מסתתר בגבעת החכילה, על פני הישימון. ב ויקם שאול, וירד אל-מדבר-זיף, ואתו שלשת-אלפים איש, בחורי ישראל--לבקש את-דוד, במדבר-זיף. ג ויחן שאול בגבעת החכילה, אשר על-פני הישימון--על-הדרך; ודוד, ישב במדבר, וירא, כי בא שאול אחריו המדבר. ד וישלח דוד, מרגלים; ויודע, כי-בא שאול אל-נכון. ה ויקם דוד, ויבא אל-המקום אשר חנה-שם שאול, וירא דוד את-המקום אשר שכב-שם שאול, ואבנר בן-נר שר-צבאו; ושאול שכב במעגל, והעם חנים סביבתו. ו ויען דוד ויאמר אל-אחיקמלך החתי, ואל-אבישי בן-צרויה אחי יואב לאמר, מי-ירד אתי אל-שאול, אל-המחנה; ויאמר אבישי, אני ארד עמך. ז ויבא דוד ואבישי אל-העם, לילה, והנה שאול שכב ישן במעגל, וחניתו מעוכה-בארץ מראשתו; ואבנר והעם, שכבים סביבתו. ח ויאמר אבישי אל-דוד, סגר אלהים היום את-אויבך בידך; ועתה אכנו נא בחנית ובארץ, פעם אחת, ולא אשנה, לו. ט ויאמר דוד אל-אבישי, אל-תשחיתנו: כי מי שלח ידו, במשיח יהוה--ונקה.

י ויאמר דוד חי-יהוה, כי אם-יהוה יגפנו; או-יומו יבוא וימת, או במלחמה ירד ונספה. יא חלילה לי מיהוה, משלח ידי במשיח יהוה; ועתה קח-נא את-החנית אשר מראשתו, ואת-צפחת המים--ונלכה-לנו. יב ויקח דוד את-החנית ואת-צפחת המים, מראשתי שאול, וילכו, להם; ואין ראה ואין יודע ואין מקוץ, כי כלם ישנים--כי תרדמת יהוה, נפלה עליהם. יג ויעבר דוד העבר, ויעמד על-ראש-ההר מרחק: רב המקום, ביניהם.

יד ויקרא דוד אל-העם, ואל-אבנר בן-נר לאמר, הלוא תענה, אבנר; ויען אבנר ויאמר, מי אתה קראת אל-המלך. טו ויאמר דוד אל-אבנר הלוא-איש אתה, ומי כמוך בישראל, ולמה לא שמרת, אל-אדניך המלך: כי-בא אחד העם, להשחית את-המלך אדניך. טז לא-טוב הדבר הזה, אשר עשית--חי-יהוה כי בני-מות אתם, אשר לא-שמרתם על-אדניכם על-משיח יהוה; ועתה ראה, אי-חנית המלך ואת-צפחת המים--אשר מראשתו. יז ויכר שאול, את-קול דוד, ויאמר, הקולף זה בני דוד; ויאמר דוד, קולי אדני המלך. יח ויאמר, למה זה אדני רדף אחרי עבדו: כי מה עשיתי, וימה-בידי רעה. יט ועתה, ישמע-נא אדני המלך, את, דברי עבדו: אם-יהוה הסיתך בי, גרח מנחה, ואם בני האדם ארורים הם לפני יהוה, כי-גרשוני היום מהסתפח בנחלת יהוה לאמר לך עבד אלהים אחרים. כ ועתה, אל-יפל דמי ארצה, מנגד, לפני יהוה: כי-יצא מלך ישראל, לבקש את-פרעש אחד, כאשר ירדף הקרא, בהרים. כא ויאמר שאול חטאתי שוב בני-דוד, כי לא-ארע לך עוד, תחת אשר יקרה נפשי בעיניך, היום הזה: הנה הספלתני ואשגה, הרבה מאד. כב ויען דוד ויאמר, הנה החנית (חנית) המלך; ויעבר אחד מהנערים, ויקחה. כג ויהוה ישיב לאיש, את-צדקתו ואת-אמנתו--אשר נתנה יהוה היום, ביד, ולא אביתי, לשלח ידי במשיח יהוה. כד והנה, כאשר גדלה נפשך היום הזה--בעיני: כן תגדל נפשי בעיני יהוה, ויצלני מכל-צרה.

כה ויאמר שאול אל-דוד, ברוך אתה בני דוד--גם עשה תעשה, וגם לכל תוכל; וילך דוד לדרכו, ושאול שב למקומו.

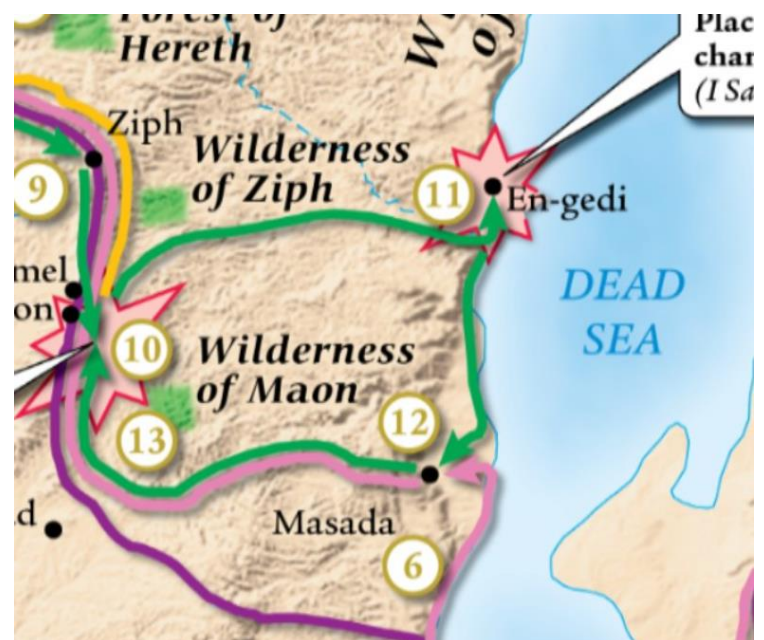
1 And the Ziphites came unto Saul to Gibeah, saying: 'Doth not David hide himself in the hill of Hachilah, which is before Jeshimon?' 2 Then Saul arose, and went down to the wilderness of Ziph, having three thousand chosen men of Israel with him, to seek David in the wilderness of Ziph. 3 And Saul pitched in the hill of Hachilah, which is before Jeshimon, by the way. But David abode in the wilderness, and he saw that Saul came after him into the wilderness. 4 David therefore sent out spies, and understood that Saul was come of a certainty. 5 And David arose, and came to the place where Saul had pitched; and David beheld the place where Saul lay, and Abner the son of Ner, the captain of his host; and Saul lay within the barricade, and the people pitched round about him. 6 Then answered David and said to Ahimelech the Hittite, and to Abishai the son of Zeruiah, brother to Joab, saying: 'Who will go down with me to Saul to the camp?' And Abishai said: 'I will go down with thee.' 7 So David and Abishai came to the people by night; and, behold, Saul lay sleeping within the barricade, with his spear stuck in the ground at his head; and Abner and the people lay round about him. 8 Then said Abishai to David: 'God hath delivered up thine enemy into thy hand this day; now therefore let me smite him, I pray thee, with the spear to the earth at one stroke, and I will not smite him the second time.' 9 And David said to Abishai: 'Destroy him not; for who can put forth his hand against the LORD'S anointed, and be guiltless?'

10 And David said: 'As the LORD liveth, nay, but the LORD shall smite him; or his day shall come to die; or he shall go down into battle, and be swept away. 11 The LORD forbid it me, that I should put forth my hand against the LORD'S anointed; but now take, I pray thee, the spear that is at his head, and the cruse of water and let us go.' 12 So David took the spear and the cruse of water from Saul's head; and they got them away, and no man saw it, nor knew it, neither did any awake; for they were all asleep; because a deep sleep from the LORD was fallen upon them. 13 Then David went over to the other side, and stood on the top of the mountain afar off; a great space being between them. 14 And David cried to the people, and to Abner the son of Ner, saying: 'Answerest thou not, Abner?' Then Abner answered and said: 'Who art thou that criest to the king?'

15 And David said to Abner: 'Art not thou a valiant man? and who is like to thee in Israel? wherefore then hast thou not kept watch over thy lord the king? for there came one of the people in to destroy the king thy lord. 16 This thing is not good that thou hast done. As the LORD liveth, ye deserve to die, because ye have not kept watch over your lord, the LORD'S anointed. And now, see, where the king's spear is, and the cruse of water that was at his head.' 17 And Saul knew David's voice, and said: 'Is this thy voice, my son David?' And David said: 'It is my voice, my lord, O king.' 18 And he said: 'Wherefore doth my lord pursue after his servant? for what have I done? or what evil is in my hand? 19 Now therefore, I pray thee, let my lord the king hear the words of his servant. If it be the LORD that hath stirred thee up against me, let Him accept an offering; but if it be the children of men, cursed be they before the LORD; for they have driven me out this day that I should not cleave unto the inheritance of the LORD, saying: Go, serve other gods. 20 Now therefore, let not my blood fall to the earth away from the presence of the LORD; for the king of Israel is come out to seek a single flea, as when one doth hunt a partridge in the mountains.' 21 Then said Saul: 'I have sinned; return, my son David; for I will no more do thee harm, because my life was precious in thine eyes this day; behold, I have played the fool and erred exceedingly.' 22 And David answered and said: 'Behold the king's spear! let then one of the young men come over and fetch it. 23 And the LORD will render to every man his righteousness and his faithfulness; forasmuch as the LORD delivered thee into my hand to-day, and I would not put forth my hand against the LORD'S anointed. 24 And, behold, as thy life was much set by this day in mine eyes, so let my life be much set by in the eyes of the LORD, and let Him deliver me out of all tribulation.'

25 Then Saul said to David: 'Blessed be thou, my son David; thou shalt both do mightily, and shalt surely prevail.' So David went his way, and Saul returned to his place.

2. Map of Arugot Farm & Estimated Site of Chapter 26 (#10)

3. Tehillim 57

א לְמִנְצַח אֶל-תְּשׁוּחַת, לְדוֹד מִקְתָּם בְּבָרְחוֹ
מִפְּנֵי-שָׂאוּל, בְּמַעְרָה.

1 For the Leader; Al-tashheth. [A Psalm] of David; Michtam; when he fled from Saul, in the cave.

ה נַפְשִׁי, בְּתוֹךְ לְבָאִים
בְּנֵי-אָדָם--שֵׁנֵיהֶם, חֲנִית וְחֶצִים; וְלִשׁוֹנָם,
חֶרֶב חֲדָה.

5 My soul is among lions, I do lie down among them that are aflame; even the sons of men, whose teeth are spears and arrows, and their tongue a sharp sword.

4. Talmud Yerushalmi, Peah 1:1

(תהילים נז) נפשי בתוך לבאים אשכבה לווהטים נפשי בתוך לבאים זה אבנר ועמשא שהיו לבאים בתורה

5. Midrash Tehillim 58

כיון שהלך שאול אמרו לו גבוריו לשאול וכי בשביל שלא הרגך דוד במערה נעשה צדיק. כי יודע היה שאם היה שולח בך יד היינו נכנסין ומוציאין אותו משם ומחתכין אותו אבר אבר ונתיירא. מיד שמע וקיבל מהם ורדף אחריו.

ויקרא דוד אל העם וגו' הלא תענה אבנר. אמר לו מה יש לך לענות. הרי אמרת על דבר המערה אילו היה עושה לך מאומה היינו נכנסין לשם ומחתכין אותו אבר אבר. או אימר בסירה הועדה. בחנית וצפחת מה יש לענות. הלא תענה אבנר. לא היה לו מה לענות נעשה אלם.

When Shaul went off, his warriors said to him: Was it out of righteousness that he did not kill you in the cave? He knew that if he did anything to you, we would immediately have gone in and consumed him; he saw this and was afraid. When he heard this, "Shaul arose, and went down to the wilderness of Zif." "And David cried to the people and to Avner the son of Ner, saying, 'Answer you not, Avner?'" He said to him: What do you have now to answer me? Surely you said last night to Shaul regarding the cave, that had he done anything to you, we would have immediately gone in and consumed him. Now, here is the spear and the cruse. What do you have to answer? "Answer you not, Avner?" But he could not answer him and he was dumbstruck [and he did not admit David's righteousness].

6. Bereishit 35

י וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים, שְׁמֹךְ יַעֲקֹב: לֹא-
יִקְרָא שְׁמֹךְ עוֹד יַעֲקֹב, כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה
שְׁמֹךְ, וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ, יִשְׂרָאֵל.

10 And God said unto him: 'Thy name is Jacob: thy name shall not be called any more Jacob, but Israel shall be thy name'; and He called his name Israel.

יא וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שְׂדֵי, פְּרָה
וְרִבְיָה--גֹי וְקָהַל גֹּוִים, יִהְיֶה מִמֶּךָ; וּמְלָכִים,
מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ.

11 And God said unto him: 'I am God Almighty. Be fruitful and multiply; a nation and a company of nations shall be of thee, and kings shall come out of thy loins;

טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל, וַיְהִי-עוֹד כְּבַרְת-הָאָרֶץ
לְבוֹא אֶפְרָתָה; וַתֵּלֶד רָחֵל, וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָהּ.

16 And they journeyed from Beth-el; and there was still some way to come to Ephrath; and Rachel travailed, and she had hard labour.

יז וַיְהִי בְהַקְשָׁתָהּ, בְּלִדְתָהּ; וַתֹּאמֶר לָהּ
הַמְיַלְדֹת אֶל-תִּירָאִי, כִּי-גַם-זֶה לָךְ בֵּן.

17 And it came to pass, when she was in hard labour, that the mid-wife said unto her: 'Fear not; for this also is a son for thee.'

יח וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁהּ, כִּי מָתָה, וַתִּקְרָא
שְׁמוֹ, בֶּן-אוֹנִי; וְאָבִיו, קָרָא-לוֹ בְנִימִין.

18 And it came to pass, as her soul was in departing--for she died--that she called his name Ben-oni; but his father called him Benjamin.

7. Rav Shlomo Aviner, Am V'Artzo, 164-166

מהלך כל היש מבוסס על יסוד הסבלנות. "עשרה דורות מאדם עד נח, להודיע כמה ארך אפים לפניו... עשרה דורות מנח עד אברהם, להודיע כמה ארך אפים לפניו"². סבלנות אינה ויתור, סבלנות אינה

בטלנות. סבלנות היא זריזות והתאמצות בלתי פוסקת מתוך התחשבות בגורם הזמן ובמצבי החיים. צפה דומה היא אצל הצדיק האנושי. כך הוא גם לגבי עבודת בנין הארץ והתיישבותנו בכל מלוא רוחב ארצנו. לא שיקולים קצרי טווח הם שיקבעו את גבולות מדינתנו. לרגע אחד איננו שוכחים את האידיאל הגדול של ארץ-ישראל השלמה. לא נתעלם מפסוקי התורה ולא נתעלם מדברי הרמב"ן המפורסמים "שנצטוינו לרשת הארץ אשר נתן האל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב, ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה. והוא אומרו להם: והורשתם את הארץ וישבתם בה, כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה, והתנחלתם את הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם. ופירט אותה להם במצוה הזו כולה בגבולותיה ומצריה... שלא יניחו ממנה מקום... וזו היא שחכמים קורין אותה מלחמת מצוה... הרי נצטוינו בכיבוש בכל הדורות"³.

מאיך גיסא, ברור שאי-אפשר להגיע לארץ-ישראל השלמה בקפיצה בבת אחת, אלא קמעא קמעא. מרן הרב קוק הדגיש, שקמעא קמעא אינו גילוי של חולשה, אלא אדרבה, גבורת הגבורות⁴. קמעא קמעא אין פירושו ישיבה בחיבוק ידיים מתוך ציפיה עצלנית שהקדוש-ברוך-הוא יגשים הבטחתו, אלא עשיית כל פעולה אפשרית כדי לקדם אותנו אל המטרה. נוכל בהחלט לקבל את ההגדרה שמשיחות אמת מורכבת משני ענינים:

- א. אמונה בעתיד גדול.
- ב. בירור האמצעים איך להגיע אליו מתוך ההוה.

8. Shmuel I, 26:6

וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר אֶל-אַחִימֶלֶךְ הַחִתִּי, וְאֶל-אַבִּישַׁי בֶּן-זְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב לְאָמֹר, מִי-יֵרֵד אִתִּי אֶל-שָׂאוּל, אֶל-הַמַּחֲנֶה; וַיֹּאמֶר אַבִּישַׁי, אֲנִי אֵרֵד עִמָּךְ. 6 Then answered David and said to Ahimelech the Hittite, and to Abishai the son of Zeruiah, brother to Joab, saying: 'Who will go down with me to Saul to the camp?' And Abishai said: 'I will go down with thee.'

9. Zac Waller, Fight Like Ittai, www.israel365news.com/371603/fight-like-ittai-a-biblical-non-jewish-response-to-terrorism-against-jews/

If you have kept up with what has happened in Israel over the past few months then your heart is aching for the families of the recent terror victims... What is our role as non-Jews?

Enter Ittai. You may not have ever heard of this particular biblical character. He is not so famous and only shows up twice in the whole Bible. King David was having a very rough time. Internally, the state of Israel was falling apart. David's own kin played a successful propaganda campaign against him and drove him out of his capital, Jerusalem. As he was on his way out of the city with those faithful to him, he was surprised to find that Ittai the Gittite was also leaving Jerusalem.

King David says, "Why do you also go with us? Go back and stay with the king, for you are a foreigner and also an exile from your home. You came only yesterday, and shall I today make you wander about with us, since I go I know not where? Go back and take your brothers with you, and may the Lord show steadfast love and faithfulness to you." (2 Samuel 15:19-20)

David tries to convince Ittai that this is not his fight and that he really doesn't have to follow him. Ittai, however, would not take no for an answer! He replied, "As the Lord lives, and as my lord the king lives, wherever my lord the king shall be, whether for death or for life, there also will your servant be." (2 Samuel 15:21)

When times got rough for David, Ittai was right there beside him. What is amazing is that just three chapters later we see that Ittai has been appointed as one of David's top generals! Ittai stood with King David in his weakest hour and helped him to re-establish order in Israel.

10. Da'at Mikra, Shmuel I, 26:6, Footnote 11

והעיר עמוס חכם שמא הוא אחימלך הוא אוריה החתי?

11. Shmuel II, 11:6-11

- ו וַיִּשְׁלַח דָּוִד, אֶל-יוֹאָב, שְׁלַח אֵלַי, אֶת-אוּרִיָּה
הַחֲתִי; וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת-אוּרִיָּה, אֶל-דָּוִד.
ז וַיָּבֹא אוּרִיָּה, אֵלָיו; וַיִּשְׁאַל דָּוִד, לְשִׁלוֹם
יוֹאָב וְלְשִׁלוֹם הָעָם, וְלְשִׁלוֹם, הַמְּלָחָמָה.
ח וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאוּרִיָּה, רֵד לְבֵיתְךָ וְרַחֵץ
רַגְלֶיךָ; וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וַתֵּצֵא
אֲחֵרָיו מִשָּׂאת הַמֶּלֶךְ.
ט וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה, פֶּתַח בַּיִת הַמֶּלֶךְ, אֵת, כָּל-
עַבְדֵי אֲדֹנָיו; וְלֹא יָרַד, אֶל-בֵּיתוֹ.
י וַיִּגְדּוּ לְדָוִד לֵאמֹר, לֹא-יָרַד אוּרִיָּה אֶל-בֵּיתוֹ;
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-אוּרִיָּה, הֲלוֹא מְדַרְדַּךְ אַתָּה בָּא-
מִדֹּעַ, לֹא-יָרַדְתָּ אֶל-בֵּיתְךָ.
יא וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה אֶל-דָּוִד, הָאָרוֹן וַיִּשְׂרָאֵל
וַיהוּדָה יֹשְׁבֵי בְּסֻכּוֹת וְאֲדֹנָי יוֹאָב וְעַבְדֵי אֲדֹנָי
עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֲנִים, וְאֲנִי אָבוֹא אֶל-בֵּיתִי
לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וְלִשְׁכַּב עִם-אִשְׁתִּי; חֲזֶה וְחִי
נַפְשְׁךָ, אִם-אֶעֱשֶׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה.
6 And David sent to Joab[, saying]: 'Send me Uriah the Hittite.'
And Joab sent Uriah to David.
7 And when Uriah was come unto him, David asked of him how
Joab did, and how the people fared, and how the war prospered.
8 And David said to Uriah: 'Go down to thy house, and wash thy
feet.' And Uriah departed out of the king's house, and there
followed him a mess of food from the king.
9 But Uriah slept at the door of the king's house with all the
servants of his lord, and went not down to his house.
10 And when they had told David, saying: 'Uriah went not down
unto his house', David said unto Uriah: 'Art thou not come from a
journey? wherefore didst thou not go down unto thy house?'
11 And Uriah said unto David: 'The ark, and Israel, and Judah,
abide in booths; and my lord Joab, and the servants of my lord,
are encamped in the open field; shall I then go into my house, to
eat and to drink, and to lie with my wife? as thou livest, and as thy
soul liveth, I will not do this thing.'

12. Shmuel I, 26:12

- יב וַיִּקַּח דָּוִד אֶת-הַחֲנִית וְאֶת-צִפְחַת הַמַּיִם,
מִרֶאֱשֵׁתֵי שָׂאוּל, וַיִּלְכוּ, לָהֶם; וְאִין רָאָה וְאִין
יָוֹדַע וְאִין מִקִּץ, כִּי כָּלֶם יִשְׁנִים--כִּי תִרְדָּמַת
הַיְהוָה, נָפְלָה עֲלֵיהֶם.
12 So David took the spear and the cruse of water from Saul's
head; and they got them away, and no man saw it, nor knew it,
neither did any awake; for they were all asleep; because a deep
sleep from the LORD was fallen upon them.

13. Radak, Shmuel I, 26:12

כי התרדמה היתה סבה מאת האל כדי שלא ירגישו בדוד ובאבישי בקחתם הצפחת והחנית:

14. Bereishit 2:21

כא וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל-הָאָדָם, וַיִּישָׁן; וַיִּקַּח, אֶחָת מִצְלָעָתָיו, וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר, תַּחְתָּנָה.

21 And the LORD God caused a deep sleep to fall upon the man, and he slept; and He took one of his ribs, and closed up the place with flesh instead thereof.

15. Rav Kook, Shemoneh Kevatzim, 5:28

כבתחילת היצירה בבנין עדי עד, הולכת היא ההופעה בתולדות בני אדם, שתמציתה מוכרת בתולדות ישראל. תרדמה נופלת, ואין הנושאים והנפעלים יודעים את העשוי עמם. צלעות נלקחות ונחתכות, מהם נעשים בנינים מחוטבים, שבאה אחר כך הודאה, זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי. נעשות תנועות, נטיות, הופעות, השכלות, מרידות ותגרות, וכח הטוב והקודש נחלש, וממקור עליון שופעות פעולות, שאין שום דעה מוכרה בגבוליה משיגה את טיבן. וכעבור מועד התרדמה, והיקיצה מגעת, רואים שהעשוי הוא בנין עדי עד. בכללות, הגלות הרי היא התרדמה היותר גדולה וארוכה, היינו כחולמים, וסעיפי התרדמה לפרטיהם רבו מאוד בכל תנועות שבראשיתן קמו בבהלה, ועוררו בחילה בחוגים ידועים, ומכאובים רוחניים וגשמיים, פירודים ותגרות, ואחרי כן נתמצתה המדה, ונמצא רכוש חיים חדש, עושה פירות ופירי פירות נחמדים, מזאת החטיבה בעצמה, שלא הוכרה בשעתה, אשר יוכרו למפלאות תמים דעים, מעורר ישנים.

16. Shmuel I, 26:19

יט וְעַתָּה, יִשְׁמַע-נָא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, אֶת, דְּבָרֵי עֲבָדוֹ: אִם-יְהוָה הִסִּיתָךְ בִּי, יָרַח מִנְחָה, וְאִם בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי יְהוָה, כִּי-גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם מֵהַסְּתַפַּח בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבַד אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

19 Now therefore, I pray thee, let my lord the king hear the words of his servant. If it be the LORD that hath stirred thee up against me, let Him accept an offering; but if it be the children of men, cursed be they before the LORD; for they have driven me out this day that I should not cleave unto the inheritance of the LORD, saying: Go, serve other gods.

17. Ketuvot 110b

ת"ר לעולם ידור אדם בא"י אפי' בעיר שרובה <עובדי כוכבים > {גוים} ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל שכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה שנא' (ויקרא כה) לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים וכל שאינו דר בארץ אין לו אלוה אלא לומר לך כל הדר בחו"ל כאילו עובד <עבודת כוכבים > וכן בדוד הוא אומר (שמואל א כו) כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהים אחרים וכל הדר בחו"ל כאילו עובד <עבודת כוכבים >

Our Rabbis taught: One should always live in the Land of Israel, even in a town most of whose inhabitants are idolaters, but let no one live outside the Land, even in a town most of whose inhabitants are Israelites; for whoever lives in the Land of Israel may be considered to have a God, but whoever lives outside the Land may be regarded as one who has no God. For it is said in Scripture, To give you the Land of Canaan, to be your God. Has he, then, who does not live in the Land, no God? But [this is what the text intended] to tell you, that whoever lives outside the Land may be regarded as one who worships idols. Similarly it was said in Scripture in [the story of] David, For they have driven me out this day that I should not cleave to the inheritance of the Lord, saying: Go, serve other gods. Now, whoever said to David, 'Serve other gods'? But [the text intended] to tell you that whoever lives outside the Land may be regarded as one who worships idols.

18. Radak, Shmuel I, 26:20

לך עבד אלהים אחרים. כאלו אומר לו

לך עבוד אלהים אחרים כי מגרשים אותי מנחלת ה' לגור בין העובדי כוכבים, אף על פי שעדיין לא יצא מארץ יהודה ידע כי יצטרך לצאת כי לא יוכל לברוח מפני שאול אחר זה והוא בארץ יהודה וישראל, וגם הצטרך לו לצאת כשהלך אל אביש מלך גת (לעיל כא, יא) וגם כן הלך למצפה מואב (לעיל כב, ג) והניח אביו ואמו לפני מלך מואב וישבו שם

19. Devarim 11:16

טז השמרו לכם, פן יפתה לבבכם; וסרתם, ועבדתם אלהים אחרים, והשתחיתם להם. 16 Take heed to yourselves, lest your heart be deceived, and ye turn aside, and serve other gods, and worship them;

20. Rashi, Devarim 11:16

וסרתם: לפרש מן התורה, ומתוך כך ועבדתם אלהים אחרים, שכיון שאדם פורש מן התורה הולך ומדבק בעבודה זרה, וכן דוד אומר "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבד וגו'" (שמואל א כ"ו), ומי אמר לו כן? אלא בין שאני מגרש מלעסק בתורה, הריני קרוב לעבד אלהים אחרים:

and you turn away: to depart from the Torah, and as a result of this, "and worship strange gods," for as soon as a man departs from the Torah, he goes and cleaves to idolatry. Similarly, David said, "for they have driven me today, from cleaving to the Lord's heritage, saying, 'Go, worship [strange gods]'" (I Sam. 26:19). But who [actually] said this to him? [He meant to say,] Since I am driven from being occupied with the Torah, I am closer to the danger of worshipping strange gods.

21. Rav Kook, Igrot Ra'ayah, #96

הבדל עצום ונשגב בין תורת איי לתורת חו"ל. באיי שמע רוח הקדש מתפרץ לחול על כל ת"ח שמבקש ללמוד תורה לשמה, וק"ו על קיבוץ של ת"ח, הרוח הכללי, השופע בנועם והולך ומתפשט, הוא הרודד את הפרטים, הוא המרחיב את ההלכות, הכל מלמעלה למטה. מה שאי"כ בחו"ל. רוח כללי קדוש א"א לשאוף באויר טמא ועל אדמה טמאה. אלא כל פרט ופרט מן התורה מעלה איזה ניצוץ, איוו הארה, להתקרב אל רוח אלקים חיים, השוכן על עמו פה בארץ חיים. על הגאולה זה תלמוד ירושלמי ועל התמורה זה תלמוד בבלי" (זוהר חדש רות).

יסוד הפלפול והחידוש שבא"י, אמילו בהלכה, בנוי הוא בעיקרו מעצם עומק היסוד הרוחני של חסן ארון כל עולמים יתעלה שמו, הנמצא בכללותה של תורה ומזדיר ומנהיר בכל מצוה והלכה, בסעיפיה וסעיפיה סעיפיה, עד שהדברים שמחיים כנתינתם מסיני, צחול צריך לעולל במחשכים [עיין] התיבות של התולדות, לדימות רק מהן מלתא למלתא, והנקודה החובית, המיוסדת במעמקי קדש העליון, אי"אפשר לתפוס, מוכן הדבר, שע"י עויבה, ע"י מיעוט ידיעת הערך הצעמי, ע"י

22. Malbim, Shmuel I, 26:19

לאמר לך עבד אלהים אחרים, שאהיה בחוץ לארץ תחת צל השרים העליונים רחוק מהשגחת ה' הדבקה בארץ הקדושה:

23. Netziv, HaEmek Davar, Shemot 4:4

אחם וגו': את ארץ מגוריהם אשר גרו בה. לא בשביל שהיא ארץ זבת חלב ודבש לנד הבטחתי אותה הארץ דוקא, אלא בשביל שהיא ארץ מגוריהם והורגלו זה בהשגחה פרטית, דהארץ גורם לזה הרבה כידוע, דהיא ארץ אשר ה' דורש אותה בפרטות, וזאת הבטחתי לזניהם, הרי רלוני להיות משגיח עליהם: (ה) וגם אני

24. Rav Kook, Orot HaKodesh, Vol.3, 117

מי שהוא ממדת המלכות... הוא אינו ראוי להיות עסוק בבטלה, ולא להשתקע בשינה... וחיבורו ויחושו לארץ ישראל הוא יחוש עצמי, וחק הוא את התוכן של כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה, כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ד, לאמר לך עבד אלהים אחרים, ונפשו עורגת בעומק התשוקה לאהבת קדושת הארץ וצפיית ישועה.

25. R' Yissachar Yaakovson, Chazon HaMikra, Haforat Shemini

נדמה לנו שמפי דוד יצא עוד ניב דתי שהוא קבעו והנהיג בשפת אדיבור. כבר בתורה, בשירת הים, אנו מוצאים את המשאלה (שמות טו, יז): „תבאמו ותטעמו בהר נחלתך“ אך רק בתקופת דוד משתמשים כמונח מקביל לארץ ישראל בשם „נחלת ה'“. מה חזק היה הקשר שהיה דוד קשור לארצו, וכמה צורב היה המכאוב, שמוכרח היה לגלות ממנו לארץ נכריה — יתברר לנו מדברי תלונתו שהשמיע באזני שאול באמרו (שמ"א כו, יט): „ועתה ישמענא אדני המלך את דברי עבדו: אס"ה' הסיתך בי ירח מנחה, ואם בני האדם ארורים הם לפני ה' כיי-גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבד אלהים אחרים“. וגם בנסיונו לפייס ולפצות את הגבעונים משתמש דוד באותו ביטוי באמרו (שמ"ב כא, ג): „מה אעשה לכם ובמה אכפר וברכו את-נחלת ה'“. כי בתקופת דוד כבר היה המונח „נחלת ה'“ שגור בפי העם אנו לומדים מדברי האשה מאבל בית המעכה שענתה ליזאב בשעת מרדו של שבע בן בכרי שהתבצר בעירה (שמ"ב כ, יט): „...אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל למה תבלע נחלת ה'“. כל שאר המקומות במקרא שארץ ישראל נקראת בשם „נחלת ה'“ הם או בספר תהלים. היינו בתקופתו של דוד. או בזמנים יותר מאחרים.

26. Shmuel I, 27:1

א וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-לְבוּ, עֲתָה אֶסְפָּה יוֹם-אֶחָד בְּיַד-שָׁאוּל; אִין-לִי טוֹב כִּי הִמְלִיט אֶמְלִיט אֶל-אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, וְנֹאֵשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל לְבַקֵּשׁנִי עוֹד בְּכָל-גְּבוּל יִשְׂרָאֵל, וְנִמְלֹטְתִי, מִיָּדוֹ. 1 And David said in his heart: 'I shall now be swept away one day by the hand of Saul; there is nothing better for me than that I should escape into the land of the Philistines; and Saul will despair of me, to seek me any more in all the borders of Israel; so shall I escape out of his hand.'